

Tjänsteskrivelse - Delårsrapport Januari - Augusti 2026

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige ska besluta följande:

1. Delårsrapport för januari – augusti 2026 godkänns.
2. Godkänna underskott 2026 på maximalt 280,0 mnkr för Hälso- och sjukvårdsnämnden varav 4,6 mnkr för kontinuitetstillägg till underskoterskor inom dygnet runt verksamheter, vilket täcks av överskott inom Regionstyrelsen.

Regionstyrelsen beslutar för egen del:

1. Regionstyrelsen uppdrar till hälso- och sjukvårdsnämnden, som prognostiserar underskott, att redovisa åtgärder för en ekonomi i balans under 2027 och återkomma till Regionstyrelsen i samband med årsbokslut 2026.
2. Redovisning av medelsförvaltning till regionstyrelsen för perioden januari - december 2026 ska ske senast den 9 mars 2027.

Sammanfattning

Regionstyrelsen lämnar en delårsrapport för perioden januari – augusti 2026.

Ärendet

Periodens resultat uppgick till 772 mnkr jämfört med budgeterade 248 mnkr. Den positiva budgetavvikelsen uppgående till 524 mnkr utgjordes av verksamhetens nettokostnader -131 mnkr, skatteintäkter -55 mnkr, generella statsbidrag och utjämning 33 mnkr samt finansnetto 677 mnkr. I finansnettots utfall för perioden ingår realiserade negativa värdeförändringar på kortfristiga placeringar uppgående till 763 mnkr. Värdeförändring av kortfristiga finansiella placeringar har inte budgeterats eller prognostiserats, då dessa inte föranleder några ställningstaganden.

Hälso- och sjukvårdsnämnden redovisade negativ budgetavvikelse medan regionstyrelse, övriga nämnder och finansieringen redovisade en ekonomi i balans eller positiv budgetavvikelse.

Prognos 2026

Resultatprognosen för året uppgår till -135 mnkr jämfört med budgeterade 197 mnkr. Resultatmarginalen (Prognostiserat resultat i procent av verksamhetens nettokostnader) är negativ. Regionfullmäktige har i budget 2026 beslutat om finansiella mål:

- Verksamheten ska ha en långsiktig betalningsförmåga och klara perioder av underskott. Soliditet är ett mått på ekonomisk styrka på lång sikt som påverkas framför allt av resultatnivån. Bedömningen är att soliditeten kan tillåtas minska med anledning av ökade byggnadsinvesteringar inom Framtidsbygget. I årsredovisningen för 2024 uppgår soliditeten till 37,6 procent. För 2026 ska den inte understiga 30 procent utan att särskilda skäl anges i delårsrapport och årsredovisning.
- Den långsiktiga finansiella styrkan ska också mätas som andel nyupptagna lån och avyttring av finansiella placeringar i förhållande till nyinvesteringar i byggnader. Med nyinvesteringar avses här investeringar inom Framtidsbygget. Över tid ska andelen uppgå till maximalt 100 procent. För 2026 är den budgeterade andelen 37 procent.
- Region Gävleborg ska långsiktigt redovisa ett årligt positivt resultat för att inflationssäkra det egna kapitalet, klara framtida pensionsåtaganden, bibehålla anläggningstillgångar genom reinvesteringar samt skapa utrymme för att klara oförutsedda kostnader eller minskade skatteintäkter. Enligt budget 2026 är balanskravsresultatet positivt med 197 mnkr. Det långsiktiga resultatmålet uppgår till 2 procent av verksamhetens nettokostnad, vilket har bedömts vara förenligt med god ekonomisk hushållning.
- Den nuvarande kostnadsutvecklingstakten är för hög jämfört med den nivå som kan finansieras kommande år. Åtgärder för att minska kostnaderna pågår. Arbetet ska följas genom att kostnadsutvecklingstakten under de senaste rullande 12 månaderna ska mätas. Den ska vid årets slut ha minskat jämfört med ett år tidigare och får maximalt uppgå till -0,1 procent vid utgången av 2026.

Per den 31 augusti uppgick soliditeten till 39,8 procent. Soliditet inklusive ansvarsförbindelse uppgick till 9,6 procent. Resultat i förhållande till verksamhetens nettokostnader var positivt. Exklusive orealiserad värdeförändring i kortfristiga finansiella placeringar uppgick resultatet till 0,1 procent av verksamhetens nettokostnad.

Bedömningen är att 700 mnkr kommer att lånas upp under hösten. Under 2025 uppgick nyupplåningen till 100 mnkr och under perioden januari – augusti 2026 har inga nya lån tagits upp. En tillfälligt högre likviditet inom kapitalförvaltningen har lett till att upplåningen kunnat förskjutas i tiden. Detta innebär att årets upplåning finansierar nyinvesteringar i byggnader under en längre tid och att det inte är relevant med en beräkning som avser endast årets investeringar.

Enligt prognosen uppgår kostnadsutvecklingstakten de senaste rullande 12 månaderna till 3,2 procent vid årets slut. Verksamhetens prognostiserade resultat i förhållande till nettokostnader beräknas till 0,3 procent. Prognostiserat resultat i förhållande till verksamhetens nettokostnader beräknas vara negativt.

Prognostiserad balanskravsutredning indikerar att balanskravsresultatet vid årets slut uppgår till noll. Soliditetsmålet är uppfyllt för delåret, vilket indikerar möjlighet till uppfyllelse för helåret. Målet för nyupptagna lån är inte relevant att följa upp enbart för 2026. Med anledning av att årets prognostiserade resultat understiger budgeterat resultat är bedömningen att resultatmålet inte kommer att uppfyllas för helåret. Den prognostiserade kostnadsutvecklingstakten överstiger den budgeterade, vilket innebär att bedömningen är att målet inte kommer att uppfyllas.

Hälso- och sjukvårdsnämnden beräknar ett underskott med 280,0 mnkr.

Regionstyrelsen och övriga nämnder prognostiserar en ekonomi i balans eller överskott. Regionstyrelsen prognostiserar ett överskott av tillfällig karaktär med 60,0 mnkr. Det prognostiserade överskottet avser bland annat lägre kostnader inom Hälsoval till följd av förändrat högkostnadsskydd för förmånsläkemedel samt uppskjutna kostnader inom regionarkivet. Hållbarhetsnämnden prognostiserar ett överskott med 55,1 mnkr. Den positiva prognosen jämfört med budget beror främst ej budgeterade statsbidrag för elbusspremie, statsbidraget för halva priset på 30-dagarsbiljetter och erhållna viten som är högre än budgeterat. För finansieringen prognostiseras en negativ budgetavvikelse med 178,5 mnkr. Det beror främst på nedskrivning av aktieägartillskott till Din hälsocentral med 200,0 mnkr samt att skatter och generella statsbidrag beräknas bli 34,0 mnkr lägre än budgeterat. Årets resultatpåverkan av försäljningar av finansiella placeringar beräknas bli positiv med 90,0 mnkr.

Hantering av prognostiserade underskott

Hälso- och sjukvårdsnämndens underskott kan huvudsakligen hänföras till kostnader för egen och inhyrd personal.

Åtgärder för att minska kostnaderna pågår men underskott kvarstår.

Regionstyrelsen anser därför att underskott med maximalt 280,0 mnkr för Hälso- och sjukvårdsnämnden kan godkännas. Av detta avser 4,6 mnkr kontinuitetstillägg till undersköterskor inom dygnet runt verksamheter, vilket har beslutats införas från och med den 1 september 2026 (RS §180 2026). Överskott inom Regionstyrelsen täcker dessa kostnader,

Regionstyrelsen uppdrar till hälso- och sjukvårdsnämnden, som prognostiserar underskott, att redovisa åtgärder för en ekonomi i balans under 2027 och återkomma till Regionstyrelsen i samband med årsbokslut 2026.

Tidpunkt för redovisning av medelsförvaltning

Utifrån att sammanträdestidplanen för 2027 behöver ta hänsyn till många frågor, har beslut om tidpunkt för medelsförvaltning för perioden januari – december 2026 inte kunnat fattas tidigare. Tidpunkten föreslås nu vara senast den 9 mars 2027.

Expedieras till

Ekonomistab
Regionfullmäktige

Annica Johansson
Ekonomidirektör

Malin Nordlund
Redovisningschef